

การประเมินการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

นิภา เพชรสม¹

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

บทความวิจัย

รับต้นฉบับ: 17 ตุลาคม 2563 วันแก้ไข: 28 ธันวาคม 2563 วันตอบรับ: 4 มกราคม 2564

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมิน 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต ของการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 7 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 จำนวน 44 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 44 คน รวมจำนวน 105 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด แยกเป็นรายด้าน 1) ด้านบริบท โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด วัตถุประสงค์ของโครงการช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ชุมชนตระหนักและเห็นความสำคัญของโครงการ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด มีทรัพยากรการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอ 3) ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด มีการดำเนินการจัดกิจกรรมครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ 4) ด้านผลผลิต โดยภาพรวมนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด คือ (1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (2) ซื่อสัตย์สุจริต (3) มีวินัย (4) ใฝ่เรียนรู้ (5) อยู่อย่างพอเพียง (6) มุ่งมั่นในการทำงาน (7) รักความเป็นไทย (8) มีจิตสาธารณะ ด้านผลกระทบโดยภาพรวม ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านประสิทธิผลโดยภาพรวมคุณลักษณะอันพึงประสงค์สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความยั่งยืนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนสามารถนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ไปพัฒนาตนเองในการดำเนินชีวิตให้มีคุณภาพ

คำสำคัญ: การประเมิน การบริหารโครงการ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

¹การติดต่อและการร้องขอบทความนี้ กรุณาส่งถึง นิภา เพชรสม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี E-mail: nipa.petsom@gmail.com
DOI: 10.14456/jfepru.2021.5

EVALUATION OF ADMINISTRATION OF PROJECT ON ENHANCEMENT OF DESIRABLE CHARACTERISTICS OF STUDENTS IN BAN PUTUM SCHOOL UNDER PHETCHABURI EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

Nipa Petsom¹

Faculty of Education Phetchaburi Rajabhat University

Research Article

Received: 17 October 2020 Revised: 28 December 2020 Accepted: 4 January 2021

The objectives of this research were to evaluate 1) context 2) input 3) process 4) output of project on enhancement of desirable characteristics of students in Ban Putum School under Phetchaburi Education Service Area Office 2. The 105 data providers consisted of 1 school director, 7 teachers, 9 Basic education school committees, 44 students in Prathomsuksa 2–6, and 44 parents of students. The research tools were questionnaires. The data were analyzed by computing frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results of the research showed that the evaluation result of project administration for enhancing desirable characteristics was overall at the highest level. When each aspect was considered, it was found that: 1) in the context aspect, the operation was overall at the highest level: the objective of the project was to help students to live happily, and to enhance the community to realize the importance of the project, 2) in the input aspect, the operation was overall at a high level: there were sufficient resources for project implementation, 3) in the process aspect, the operation was overall at a high level: the activities were organized for improving all 8 desirable characteristics, 4) in the output aspect, the students had got the desirable characteristics at the highest level as follows: (1) Love of nation, religion and king, (2) Honesty and integrity, (3) Self-discipline, (4) Avidity for learning, (5) Observance of principles of Sufficiency Economy Philosophy in one's way of life, (6) Dedication and commitment to work, (7) Cherishing Thai-ness, and (8) Public-mindedness. In the impact aspect, the school director, teachers, basic education school committee, the students, and parents were satisfied with project administration at a high level. In the effectiveness aspect, the desirable characteristics conformed to the students' needs at a high level. And, in the sustainability aspect was overall at the highest level, the students could apply 8 desirable characteristics to improve themselves in living a quality life.

Keywords: Evaluation, Project Administration, Desirable Characteristics.

¹Correspondence concerning this article and requests for reprints should be addressed to Nipa Petsom Faculty of Education Phetchaburi Rajabhat University E-mail: nipa.petsom@gmail.com

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง ตลอดจนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้ต้องมีการเตรียมคนเพื่อสู่โลกแห่งศตวรรษที่ 21 ให้มีทักษะและความสามารถในการปรับตัวตามสถานการณ์โลก มีคุณลักษณะสำคัญในการดำรงชีวิตได้อย่างสงบสันติ มีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557) เมื่อพิจารณาจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จะเห็นว่า เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ โดยได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ประกอบด้วย 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดนั้นต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนาผ่านการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ จนตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวผู้เรียน อย่างไรก็ตาม จากการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกทั้งรอบแรก รอบที่สอง โดยสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้สรุปผลในรายงานการสังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่สองพบว่า มาตรฐานผู้เรียนด้านคุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในภาพรวมของประเทศยังอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ โดยเฉพาะคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ คุณลักษณะด้านสังคม ประกอบด้วย ทักษะการทำงาน การรักการทำงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ รวมทั้งคุณลักษณะการเรียนรู้ ได้แก่ ทักษะการแสวงหาความรู้ ความรักการเรียนรู้หรือใฝ่เรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นว่า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนดังกล่าวยังไม่ประสบความสำเร็จตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษาชาติ ซึ่งอาจมาจากปัจจัยหลายด้าน เช่น ปัจจัยในตัวผู้เรียน ปัจจัยจากสภาพแวดล้อม ปัจจัยจากครูผู้สอน ปัจจัยจากการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นต้น (ปัญญา ทองนิล, 2553)

โรงเรียนบ้านพุทุม ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 ตำบลห้วยลึก อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีเขตพื้นที่บริการ 2 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 4 และหมู่ที่ 5 มีเนื้อที่ 22 ไร่ มีบุคลากรจำนวน 8 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน ครูผู้สอน 4 คน ครูอัตราจ้าง 3 คน มีนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1-2 จำนวน 12 คน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 50 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มีนาคม 2560) สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบท มีประชากร 450 คน 142 ครัวเรือน อาชีพหลักของชุมชน คือ ทำเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย รับจ้าง และทำงานตามโรงงาน ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ การแสดงลิเก ศิลปะมวยไทย เล่นกลองยาว เป็นต้น ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายได้เฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 20,000 บาท โรงเรียนบ้านพุทุม นอกจากมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการแล้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนและบุคลากรทุกฝ่ายได้ตระหนักดีว่า โรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญในการอบรม กล่อมเกลาและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต มีจิตสำนึกที่ดี มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบทั้งต่อตัวเองและส่วนรวม ซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น เมื่อจบการศึกษาออกไปแล้วจะเป็นคนดีต่อสังคมและสามารถประกอบอาชีพสุจริตตามกำลังความสามารถของตน ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดกิจกรรมสอดแทรกทั้งในกิจวัตรประจำวัน การจัดกิจกรรมพัฒนา

ผู้เรียน และการจัดกิจกรรมสอดแทรกในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ อาจกล่าวได้ว่า ผลการดำเนินกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนดังกล่าว พบว่าพฤติกรรมบางอย่างที่นักเรียนแสดงออกยังไม่น่าพอใจ เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความมีจิตสาธารณะ เป็นต้น ดังนั้นเพื่อให้การเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจนและเกิดผลเป็นรูปธรรม โรงเรียนจึงได้จัดทำ “โครงการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2” และได้ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการวางแผน การดำเนินงาน การจัดทรัพยากรทั้งบุคลากรที่รับผิดชอบ สื่อวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ รวมทั้งมีการจัดทำแผนปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ มีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอย่างหลากหลาย ทั้งโรงเรียนได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากครู คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียนเป็นอย่างดีในการดำเนินโครงการ ดังนั้นเมื่อได้ดำเนินโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม ครบรอบปีการศึกษา จึงจำเป็นต้องมีการประเมินโครงการเพื่อวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพ หรือไม่ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าในการปรับปรุงและพัฒนาโครงการให้บรรลุผลตามเป้าหมาย จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า รูปแบบการประเมินโครงการโดยใช้ชิปโมเดล (CIPP Model) เสนอโดยศาสตราจารย์สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam) แห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา ในปี ค.ศ.1970 เป็นรูปแบบที่เป็นการประเมินเพื่อการตัดสินใจโดยเฉพาะ และเป็นรูปแบบที่ได้รับความสนใจ และนำมาใช้อย่างแพร่หลายจากนักประเมินในปัจจุบันเนื่องจากมีจุดเน้นที่สำคัญ คือใช้ควบคู่กับการบริหารโครงการ เพื่อหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และเป็นการประเมินที่เป็นระบบ ครอบคลุมทุกด้าน ทุกขั้นตอน เหมาะกับการตัดสินใจและประสิทธิภาพของโครงการ (สุจิตา ศรีปลั่ง, 2560)

จากความเป็นมาและความสำคัญของโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของ สตัฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam, 2003, อ้างถึงใน วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์, 2554) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วยการประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบท การประเมินปัจจัยนำเข้า การประเมินกระบวนการ การประเมินผลผลิต ประกอบด้วย 1) ด้านผลกระทบ 2) ด้านประสิทธิผล 3) ด้านความยั่งยืน เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศผลการดำเนินงาน ที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและวางแผนพัฒนาโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม ให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต ประกอบด้วย ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล และด้านความยั่งยืน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Daniel Stufflebeam, 2003, อ้างถึงใน วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์, 2554) มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยตามรายละเอียด ดังนี้

การประเมินการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม			
ด้านบริบท (Context)	ด้านปัจจัยนำเข้า (Input)	ด้านกระบวนการ (Process)	ด้านผลผลิต (Product)
- วัตถุประสงค์ของ โครงการ	- ด้านบุคลากร - ด้านงบประมาณ	- การวางแผน - การดำเนินงานตามแผน	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียน 8 ประการ
- สภาพแวดล้อมทาง สังคมของชุมชน	- ด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ	- การตรวจสอบและ ประเมินผล - การปรับปรุงแก้ไข	- ด้านผลกระทบ - ด้านประสิทธิผล - ด้านความยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน 2) ครูผู้สอนจำนวน 7 คน 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 9 คน 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 จำนวน 44 คน 5) ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 จำนวน 44 คน รวมจำนวน 105 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม ใช้สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินการบริหารโครงการ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ประกอบด้วย ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน แบบสอบถามความคิดเห็นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการบริหารโครงการ ใช้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารโครงการ ใช้สำหรับผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2-6 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การพัฒนาและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารตำรา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการและการสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดนิยามตัวแปรและพฤติกรรมบ่งชี้

2. สร้างกรอบการประเมิน โดยกำหนดหัวข้อที่จะประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และนำพฤติกรรมบ่งชี้ในนิยามตัวแปรมาสร้างเป็นประเด็นคำถาม

3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม ตามกรอบการประเมินที่ได้กำหนดไว้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4. นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาจำนวน 2 คน (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560)

5. นำผลการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (วรณี แกมเกตุ, 2551) ผลการหาค่า IOC พบว่า แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน มีค่า IOC ระหว่าง 0.67–1.00 ต่อจากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ดังกล่าวที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

6. นำแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ มาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ทราบ และขอรับแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนคืนหลังจากตอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการ แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ด้วยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม โดยวิเคราะห์ 1) ด้านบริบท 2) ด้านปัจจัยนำเข้า 3) ด้านกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต ตลอดทั้งวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักเรียนและระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน ด้วยการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของเบสท์ (Best, J. and Kahn, J. V., 1986) ตามรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50–5.00	หมายถึง ระดับการดำเนินงาน/ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50–4.49	หมายถึง ระดับการดำเนินงาน/ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50–3.49	หมายถึง ระดับการดำเนินงาน/ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50–2.49	หมายถึง ระดับการดำเนินงาน/ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00–1.49	หมายถึง ระดับการดำเนินงาน/ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการประเมินการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านบริบทและด้านผลผลิต ส่วนด้านที่มีผลการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัยนำเข้า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลดังนี้

1. ด้านบริบท โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด วัตถุประสงค์ของโครงการช่วยส่งเสริมให้นักเรียนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ชุมชนตระหนักและเห็นความสำคัญของโครงการ ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความพร้อมด้านบุคลากรและด้านวัสดุอุปกรณ์ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด สถานศึกษาได้รับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการอย่างเพียงพอ

3. ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีการวางแผนในการดำเนินโครงการด้วยการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย มีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม ตลอดทั้งการปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

4. ด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับมากที่สุด คือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ

4.1 ด้านผลกระทบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในระดับมากที่สุด ส่วนนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับมาก

4.2 ด้านประสิทธิผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

4.3 ด้านความยั่งยืน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนสามารถนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ไปพัฒนาตนเองในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวัน โครงการสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model โดยผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ดังผลที่นำเสนอในตาราง เป็นผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตโดยภาพรวม

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการดำเนินงาน/ระดับความพึงพอใจ การบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

ด้านที่	รายการประเมิน	ระดับ			อันดับ
		M	S	การดำเนินงาน /ระดับความพึงพอใจ	
1	ด้านบริบท				
	1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ	4.63	.74	มากที่สุด	
	1.2 สภาพแวดล้อมทางสังคมของชุมชน	4.57	.79	มากที่สุด	
	เฉลี่ย	4.60	.76	มากที่สุด	1

ด้านที่	รายการประเมิน	M	S	ระดับ	อันดับ
				การดำเนินงาน /ระดับความพึงพอใจ	
2	ด้านปัจจัยนำเข้า				
	2.1 ด้านบุคลากร	4.66	.74	มากที่สุด	
	2.2 ด้านงบประมาณ	4.18	.68	มาก	
	2.3 ด้านทรัพยากร	4.63	.74	มากที่สุด	
	เฉลี่ย	4.49	.85	มาก	3
3	ด้านกระบวนการ				
	3.1 การวางแผน	4.67	.79	มากที่สุด	
	3.2 การดำเนินงานตามแผน	4.62	.76	มากที่สุด	
	3.3 การตรวจสอบและประเมินผล	4.55	.79	มากที่สุด	
	3.4 การปรับปรุงแก้ไข	4.12	.74	มาก	
	เฉลี่ย	4.49	.85	มาก	4
4	ด้านผลผลิต				
	4.1 ด้านผลกระทบ	4.58	.79	มากที่สุด	
	- ความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.61	.76	มากที่สุด	
	- ความพึงพอใจของนักเรียน	4.19	.68	มาก	
	- ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน	4.08	.85	มาก	
	เฉลี่ย	4.29	.76	มาก	
	4.2 ด้านประสิทธิผล	4.49	.85	มาก	
	4.3 ด้านความยั่งยืน	4.64	.74	มากที่สุด	
	เฉลี่ย	4.50	.85	มากที่สุด	2
	เฉลี่ยรวม	4.52	.82	มากที่สุด	

จากตาราง1 พบว่า ผลการประเมินการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด (M=4.52 S=.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า 1) ด้านบริบท โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด (M=4.60 S=.76) วัตถุประสงค์ของโครงการ (M=4.63 S=.74) และสภาพแวดล้อมทางสังคมและชุมชน (M=4.57 S=.79) อยู่ในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M=4.49 S=.85) ด้านบุคลากร (M=4.66 S=.74) และด้านทรัพยากร (M=4.63 S=.74) อยู่ในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ ส่วนด้านงบประมาณ (M=4.18 S=.68) อยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M=4.49 S=.85) การวางแผน (M=4.67 S=.79) การดำเนินงานตามแผน (M=4.62 S=.76) การตรวจสอบและประเมินผล (M=4.55 S=.79) อยู่ในระดับมากที่สุดเรียงตามลำดับ ส่วนการปรับปรุงแก้ไข (M=4.12 S=.74) อยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M=4.58 S=.79) ด้านผลกระทบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M=4.29 S=.76) ด้านประสิทธิผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M=4.49 S=.85) และด้านความยั่งยืนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (M=4.64 S=.74)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการประเมินด้านบริบท พบว่า วัตถุประสงค์ของโครงการและสภาพแวดล้อมทางสังคมของชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะก่อนการกำหนดวัตถุประสงค์ได้มีการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาที่แท้จริงที่เกิดขึ้นกับนักเรียนและชุมชน และได้มีการระดมความคิดเห็นจากผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางการดำเนินโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จึงเป็นผลให้การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางสังคมของชุมชน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักเรียน ตามแนวปฏิบัติของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการตามแนวนโยบายการศึกษาชาติ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ให้โรงเรียนได้นำไปปฏิบัติให้เกิดความสอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริพร พรหมณี (2555) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินผลการบริหารโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือของนักเรียนของโรงเรียนบ้านท่าข้าม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 พบว่า ผลการประเมินด้านบริบทเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด วัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา และวัตถุประสงค์ของโครงการช่วยส่งเสริมและแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ส่วนผลการประเมินด้านบริบทเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางสังคมของชุมชน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ชุมชนมีแกนนำและเครือข่ายการดำเนินงานอย่างเพียงพอ ตลอดจนชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรม

2. จากผลการประเมินปัจจัยนำเข้า พบว่า ความพร้อมของบุคลากร งบประมาณ และทรัพยากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการโรงเรียนให้ความสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนโครงการ บุคลากรที่รับผิดชอบทุ่มเทกำลังกายและความคิดในการดำเนินงานโครงการ และมีความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน สถานศึกษามีทรัพยากรการดำเนินงานโครงการอย่างเพียงพอ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรัชญา ไชโย (2551) ที่ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นำชีวิตสู่เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนหนองบัวราชบุรีรุ่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเหมาะสมและเพียงพออยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยรายการที่มีความเหมาะสมและเพียงพอในระดับมากที่สุด คือ การสนับสนุนของฝ่ายบริหาร ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชน และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประยูร ใจชื่อ (2551) ที่ได้ทำการประเมินโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านสะเดา ตำบลสะเดา อำเภอบัวเชด จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้ามีความพร้อมอยู่ในระดับมาก

3. จากผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายงานต่าง ๆ มีการประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้งด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ด้านรักความเป็นไทย ด้านความมีวินัย ด้านความมุ่งมั่นในการทำงาน และมีคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์ (2551) ที่ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาวินัยนักเรียน โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา พบว่า ด้านกระบวนการ มีการดำเนินงานการจัดกิจกรรม การพัฒนาบุคลากรและการติดตามประเมินผล มีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมปอง ภักดีกิจ (2552) ที่ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านทุ่งบก อำเภोजุฬารณย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช

เขต 3 พบว่า ด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีจุดเด่นอยู่ที่การให้ความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ

4. จากผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ ภูมิใจในความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ นักเรียนแสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทน เพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปรัชญา ไชโย (2551) ที่ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนำชีวิตสู่เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนหนองบัวราชูราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการประเมินด้านผลผลิตพบว่า นักเรียนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในด้านความกตัญญูกตเวทียู่ในระดับมากที่สุด

4.1 จากผลการประเมินด้านผลกระทบ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 1) ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนได้รับการยอมรับจากผู้ปกครองว่าเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่และเป็นพลเมืองดีของชุมชน โรงเรียนเป็นที่รู้จักได้รับการยอมรับจากชุมชนมากขึ้น 2) นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกัน การมีน้ำใจและการช่วยเหลือกัน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ 3) ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครูมีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสถานศึกษามีบรรยากาศที่เอื้อต่อการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรัชญา ไชโย (2551) ที่ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนำชีวิตสู่เศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนโรงเรียนหนองบัวราชูราษฎร์บำรุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ผลการประเมินด้านผลกระทบพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และบุคลากรในชุมชนมีความพึงพอใจโครงการอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิสัยพรณ์ เสรีวัฒน์ (2555) ที่ได้ทำการประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลการประเมินด้านผลกระทบ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับมาก

4.2 จากผลการประเมินด้านประสิทธิผล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุทฺธม และพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความเหมาะสมถูกต้องตามกาลเทศะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมาจากนักเรียนต้องการเป็นคนดีของครอบครัวและชุมชน ตลอดทั้งบรรยากาศในโรงเรียนและสภาพแวดล้อมในชุมชนเอื้อต่อการเป็นเด็กดี สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน จึงทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่ดีตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างเหมาะสมถูกต้องตามกาลเทศะ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุธิดา ศรีปลั่ง (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ผลการประเมินประสิทธิผล พบว่า โครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ซึ่งถือว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ นอกจากนั้นผลลัพธ์ของโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ โดยได้นำมำพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาใช้คือองค์ 4 แห่งการศึกษา คือ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา และหัวใจนักปราชญ์ คือ สุ จิ ปุ ลิ หมายถึง การฟัง การคิด การถาม และการเขียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของนักปราชญ์และบัณฑิต อีกทั้งยังจะเป็นเทคนิคในการช่วยให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้เก่งมาก

ขึ้น สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังการจัดกิจกรรม (4H) ได้แก่ 1) กิจกรรมพัฒนาสมอง (Head) 2) กิจกรรมพัฒนาจิตใจ (Heart) 3) กิจกรรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติ/ทักษะชีวิต (Hand) และ 4) กิจกรรมพัฒนาสุขภาพ (Health)

4.3 จากผลการประเมินด้านความยั่งยืน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นักเรียนสามารถนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ ไปพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพในการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง โครงการสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาชาติและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งต้องดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของชนากานต์ อิกหาญ (2558) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการประเมินด้านความยั่งยืน พบว่า ความรู้ความสามารถของผู้เรียนมีความเหมาะสมตามศักยภาพและความแตกต่างรายบุคคลอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้เรียนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนและการร่วมกิจกรรมมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านบริบท โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมทางสังคมของชุมชน โดยโรงเรียนควรร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ ในชุมชน จัดตั้งแกนนำและเครือข่ายเพื่อช่วยกันสอดส่องดูแลความประพฤติและสนับสนุนให้นักเรียนมีพฤติกรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
2. ด้านปัจจัยนำเข้า ควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อนำไปใช้ในการจัดซื้อ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งมีกิจกรรมหลากหลายและจัดอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา
3. ด้านกระบวนการ ควรมีการนำวงจรเดมมิงมาใช้ในการบริหารโครงการ คือ มีการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Action) ในส่วนการดำเนินการที่บกพร่อง ซึ่งส่วนใหญ่มีกขาดด้านการตรวจสอบและไม่มีการแก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้การดำเนินงานโครงการไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญกับการปรับปรุงแก้ไขให้มากขึ้น
4. ด้านผลผลิต ควรมีการติดตามพฤติกรรมของนักเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อจะได้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการให้คำแนะนำช่วยเหลือ และปรับกิจกรรมให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ได้ทันทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโครงการการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุฒุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
2. ควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนบ้านพุฒุม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- ชนากานต์ อีกรหาญ. (2558). การประเมินหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). เทคนิคการสร้างเครื่องมือวิจัย แนวทางการนำไปใช้อย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ:
อมรการพิมพ์.
- ทวีศักดิ์ อริยวัฒน์วงศ์. (2551). การประเมินโครงการพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา. วิทยานิพนธ์
กศ.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประยูร ใจชื่อ. (2551). การประเมินโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านสะเดา ตำบล
สะเดา อำเภอบัวเชิง จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ปรัชญา ไชโยโย. (2551). รายงานผลการประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม นำชีวิต สู่เศรษฐกิจ
พอเพียง ของนักเรียนโรงเรียนหนองบัวราชมรรค์บำรุง อำเภอเมือง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษากำแพงเพชร เขต 1. กำแพงเพชร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 1.
- ปัญญา ทองนิล. (2553). รูปแบบการพัฒนาสมรรถภาพการสอนโดยการบูรณาการการสอนแบบสอดแทรกสำหรับ
นักศึกษาครูเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน. วิทยานิพนธ์ ป.ด. (สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์. (2554). การวางแผนและประเมินผลโครงการแบบมุ่งเน้นผลงานในภาครัฐ. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลพรรณ เสรีวัฒน์. (2555). การประเมินเชิงระบบโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล. วิทยานิพนธ์ ป.ด.
(สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริพร พรหมณี. (2555). การประเมินผลการบริหารโครงการระบบการดูแลช่วยเหลือของนักเรียนของโรงเรียน
บ้านท่าข้าม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2. สารนิพนธ์ ศษ.ม.
(สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สมปอง รักดีกิจ. (2552). การประเมินโครงการพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนโรงเรียน
บ้านทุ่งบก อำเภอจุฬาภรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนา
การศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวาน
กราฟฟิค.
- สุธิดา ศรีปลั่ง. (2560). การประเมินการบริหารโครงการ “ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้” ของโรงเรียนนาร่อง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- Best, J. & Kahn, J. V. (1986). *Research in Education*. 5th ed. Englewood Cliffs, New Jersey:
Prentice – Hall.